

Til Børne- og Undervisningsudvalget

Tak for foretræde for Børne- og Undervisningsudvalget den 29. marts 2016 og for muligheden for at uddybe og supplere på lukket møde den 6. april 2016.

Nedenstående er svar på Børne- og Undervisningsudvalgets spørgsmål i forbindelse med GL's foretræde for udvalget den 29. marts 2016.

Udvalget spurgte til:

- Hvordan man sikrer inddragelse af lærere i implementeringen af reform
- Hvordan man styrker vejledningen
- Hvordan man nedbringer frafaldet på hf
- Hvordan man bør forholde sig til antallet af studieretninger

Et skriftligt svar er vedhæftet her.

Vi ser frem til på det lukkede møde med udvalget den 6. april 2016 at uddybe og supplere med vores syn på

- Hf's rolle
- Lærerkompetencer
- Et inkluderende uddannelsessystem
- Vejledningen

Med venlig hilsen

Annette Nordstrøm Hansen

Formand for Gymnasieskolernes Lærereforening

En succesfuld reform kræver inddragelse og myndiggørelse af lærerne

GL opfordrer derfor til, at man i forlængelse af OECD's anbefalinger til reformimplementering skaber reelle muligheder for, at lærerne får indflydelse på reformens endelige indhold samt redskaberne til at implementere den professionelt.

Det kan bl.a. ske ved at

- skabe et reelt og forpligtende rum for medbestemmelse – dvs. at reformens rammer er tilpas fleksible til, at muligheden for indflydelse er reelt eksisterende.
- inddrage de gymnasiale fags faglige foreninger i arbejdet med eventuelle ændringer af læreplanerne.
- etablere et efteruddannelsesprogram for lærerne, så de får redskaberne til at kunne løse nye opgaver professionelt.
- tilvejebringe de nødvendige ressourcer til implementeringen ved at tilbageføre sektorens omprioriteringsbidrag til skolernes nye indsatser og efteruddannelse af lærere og ledere.
- anerkende behovet for udviklingsprogrammer i forbindelse med nye reformtiltag og væsentlige udfordringer for gymnasieuddannelserne; fx i forbindelse med nye og tilpassede prøveformer.
- etablere en gruppe med lærerdeltagelse, der gennem målrettede evalueringer kan følge reformimplementeringen og håndtere uhensigtsmæssigheder jf. de gode erfaringer med "Monsterudvalget" efter reformen fra 2005. Gruppen bør have indflydelse på hvilke succeskriterier, der anvendes i evalueringen.

Der er behov for en ambitiøs vejledningspolitik

De unge er ikke klædt godt nok på til at vælge hverken ungdomsuddannelse eller studie efter gennemført ungdomsuddannelse. Øget nærhed og støtte kan styrke de unge i overgangene i uddannelsessystemet. Gymnasieelever skal have mere hjælp til at vælge den rette uddannelse fra vejledere, der kender de unge og deres evner. (Se vedlagte debatindlæg bragt i Altinget 5. april 2016).

Fra folkeskole til ungdomsuddannelse

- Vejledningen i folkeskolen skal omlægges for at sikre, at eleverne kommer på den ungdomsuddannelse, der passer bedst til den unge, og som giver den optimale mulighed for at gennemføre en videregående uddannelse. Der er således behov for at styrke arbejdet omkring parathedsvurderingen. Som det er i dag, er UU's ressourcer bundet til at vejlede de 27 % af eleverne i 8. klasse, der ikke erklæres uddannelsesparate. Resten er overladt til sig selv og forældrenes råd.

Fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelse

- Vejledningen skal foregå tæt på eleverne på gymnasierne og af de studievejledere og lærere, der kender eleverne, deres niveau og deres muligheder. I dag bliver gymnasierne målt på, hvor mange elever de 'sender videre' i uddannelsessystemet, men fordi vejledningen ikke varetages af lærere og vejledere knyttet til skolen, har gymnasierne ikke mulighed for at udfordre elevernes uddannelsesvalg. Således bør vejledningsaktiviteter også indgå i undervisningen, fx ved at styrke samarbejdet med erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter, hvor de unge danner sig et tydeligere indtryk af, hvad de forskellige videregående uddannelser går ud på, og hvilke krav og forventninger de møder de unge med.
- Uddannelseskrauet til vejlederne skal bevares for at styrke og professionalisere vejledningen igennem hele uddannelsessystemet.

- GL støtter anbefalingen fra Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning om, at vejledning i fremtiden bør forstås som 'karrierelæring'. Karrierelæring betyder, at de unge lærer at håndtere og forstå deres uddannelsesforløb og overgange i uddannelsessystemet ved hjælp af viden om sig selv, fag, uddannelser, arbejdsmarked og samfundet. På den måde er karrierelæring koblet tæt til skolens almindelige formål, og vejledningen retter således fokus på, at den unge over tid skal udvikle kompetencer og viden til at håndtere valg og overgange gennem hele sit uddannelsesforløb.

Hf-kursisternes læring og gennemførelse skal styrkes

Hf løfter sin særlige målgruppe bedre end andre gymnasiale uddannelser og er en vigtig brik i et inkluderende uddannelsessystem. Den rolle skal styrkes, så kursisternes læring, motivation og gennemførelse øges.

- Sandsynligheden for at gennemføre hf er større end sandsynligheden for at gennemføre andre gymnasiale uddannelser (DEA 2015). På hf er andelen af kursister med uddannelsesfremmed baggrund og/eller afbrudte uddannelsesforsøg bag sig højere, og det gør kursistgruppen mere frafaldstuet. Den særlige målgruppe kalder på, at man på hf fortsat arbejder målrettet for at styrke gennemførelsen.
- Et klart anvendelsessigte med fagene skal styrke kursisternes motivation og forståelse for videreuddannelsesmuligheder for at øge fastholdelse og læring. Derfor skal den anvendelsesorienterede tilgang skrives ind i læreplanerne. Samarbejde med videregående uddannelser og andre eksterne aktører skal styrkes, bl.a. via spor tonet mod brede uddannelsesområder.
- Blindgyder skal undgås og Hf'-studenter, der kan og vil, skal fortsat kunne tage en lang videregående uddannelse. Det er yderligere meningsløst at forbyde hf-studenter adgang på lange videregående uddannelser, da unge på eux merkantil direkte efter 9. klasse kan få generel studiekompetence ved at tage et 2-årigt forløb med timetal og fagniveauer, svarende til eller mindre end timetal og fagniveauer på hf. Dertil kommer, at hf-piger klarer sig lige så godt som stx-drenge på alle de videregående uddannelser.
- Hf skal møde kursisterne med tilpasset, differentieret undervisning. Derfor skal kursisterne screenes i indgangen, og skolerne skal følge op med støtte til kursister med svage faglige eller studiemæssige forudsætninger og med udfordringer til de fagligt stærkeste. Kursisterne skal tilbydes vejledning, der både støtter og udfordrer uddannelses- og videreuddannelsesvalg.
- Tydelige kriterier for hvad der skal læres, og en tæt, formativ feedback er væsentligt for kursisternes læring og følelse af at mestre skolen. Derfor skal der være gode og klare rammer for formativ feedback, også i læreplanerne. Lærerne skal tilbydes efteruddannelse, så de kan udmønte nye mål om anvendelsesorientering, differentiering og øget feedback i den daglige undervisning.

Overblik skabes ikke kun med reduktion i antal studieretninger; se også på studiespecifikke afgangskrav

Princippet i studieretningsgymnasiet er godt, da der er en faglig synergi ved, at alle klassens elever har fælles fag. Men blandede studieretninger kan være en nødvendighed i udkantsområder. Begrænser man antallet af studieretninger øges behovet for, at elever har frie valgblokke for at sikre, at eleverne kan tilvælge sproglige, kreative og innovative fag.

- Der er over 100 fagspecifikke forskellige studiekrav til de videregående studier, så selv om studieretningsantallet reduceres til under 100, vil der være behov for GSK. Det gælder fx når en elev har valgt den rette studieretning til sit 1. prioritets studie, men mangler fx 0,1 i karakter for at komme ind og i stedet tilbydes plads på 2. valg, hvor der så kan være behov for faglig supplerings.
- Det giver økonomisk god mening, at hf'ere udgør en større andel af GSK-kursister; det er stadig langt billigere at læse 2 år suppleret med relevant GSK end de øvrige gymnasieelever, der læser i tre år.

- Det er vigtigt, at der også fremover er naturvidenskabelige studieretninger uden krav til matematik A af hensyn til søgning til A-niveauer i de egentlige naturvidenskabelige fag.
- Der bør ikke stilles højere niveauekrav til studieretningerne, end der er behov for ved optag på de videregående studier.
- Når vi skal sikre sproglig mangfoldighed og det kreative innovative element, skal der være frie valg-blokke, så elever kan lave tilvalg ud over studieretningsbindinger. Skolerne bør pålægges at koordinere udbud og oprettelse af hold i mindre sprog og sprog på højt niveau for at sikre, at holdene bliver oprettet.